

KOSKEN KAIKU

Tervehdys

Vuoden vaihtumisesta on jo pieni hetki ja kalenterin mukaan on sydäntalvi. Ja kun ikkunasta ulos vilkaisee niin se tätä kirjoittaessa jopa näyttää sellaiselta. Loputtomalta tuntuneen syksyn jälkeen ainakin allekirjoittaneen mielestä on mukavaa nähdä maisema valkoisena. Mutta se säästä. Katse meillä kyläyhdistyksessä on jo tiukasti eteenpäin mutta pieni vilkaisu taakseen sallitakoon näin vuoden ensimmäisessä Kaiussa.

Yhdistyksemme johtokunta jatkoi melkein entisellään. Sanon melkein koska sillä vaikka vaihtuvuutta ei juuri tullut niin yhdistyksen perustajajäsenen ja hallituksessa alusta alkaen sihteerinä toimineen Krista Lehto-Kivelän poistuminen hallitustyöstä jättää kyllä ison aukon. On aika siis lausua Kristalle vielä tässä kiitokset äärimmäisen täsmällisestä ja hyvin tehdystä työstä yhdistyksen hallituksessa! Epätoivoon ei meidän kuitenkaan ole tarvinnut vaipua, sillä niin ikään alusta asti hallituksessa mitä moninaisemmissa rooleissa häärannyt Elina Kotilainen otti haasteen vastaan ja toimii siis nyt virkaatekevänä sihteerinä. Olemme hyvissä käsissä edelleen!

Henkilöstön kierrätystä tapahtui myös muualla ja tarkkaavaisemat ovat jo varmasti huomanneet, että Kaiun päätoimittajana jat-

kaa nyt Leena Borgström, joka otti siis pestin vastaan tuoreelta sihteeriltämme Elina Kotilaiselta. Leenan tuntien pysyvyys vaatimustaso korkealla jatkossakin ja uskon että lukijat viihtyvät julkaisumme parissa entiseen tapaan!

Uusi Kylänvalokin on yhdistyksellemme saatu, kun vuoden 2017 viimeisenä päivänä tuon arvostetun tittelin otti haltuunsa Eero Kallio. Eero on myös perustajajäsen ja toimi menestyksellä pitkään yhdistyksen hallituksessa toimien mm. yhdistyksen historian järjestyksessä toisena puheenjohtajana. Kun Eero luopui hallitustyöstä se ei kuitenkaan tarkoittanut sitä, että Eero olisi vähentänyt pyyteetöntä työtä yhdistyksen ja koko kylän eteen vaan melkein päinvastoin. Eero on työskennellyt ahkerasti Kylätalomme parissa ja on tehnyt arvokasta työtä myös Kylätalon historian ja siihen olennaisesti liittyvän Riennon perinnön säilyttämisessä. Siis vielä kerran lämpimät onnittelet Eerolle!

Sellaista tällä kertaa. Nautitaan nyt talvesta ja nähdään tänäkin vuonna kylällä ja Kylätalolla! Mukavaa puuhastelua yhdistystoiminnan saralla on jälleen luvassa ja tulevissa talkoissa on taas jokaisella mahdollisuus saada nähdä käsiensä jälkiä ja olla mukana Kylätalon historiassa!

Jari Löfström, puheenjohtaja

KOKO PERHEEN ILOINEN

TALVIRIEHA
Vihiniemen Kylätalolla
Saarenjärventie 13, 25560 Koski as

TERVETULOA!!
Su 11.2.2018 klo 11.00 - 14.00

- Laskiaispullia
- Pulkkamäki
- Hernekeittoa
- Ponijelua
- Ohjelmaa lapsille
- Kasvomaalausta
- Arpajaiset

Koski as. kyläyhdistys ry:n

Sääntömääräinen
KEVÄTKOKOUS

Su 25.3.2018 klo 14
Vihiniemen kylätalolla
Saarenjärventie 13, Koski as.

Käsitellään sääntömääräiset asiat
Kahvitarjoilu

{ OTAK VIHIVAARIST VAARI? }

Ouroi elukoi

Juur koht tule suvi ja sit taas tämän täst otta silmä, joku ötökkä tai jonki sorti pörriäine, kene olemasolost ei ol mittä haju. Ei aut ku hakke pirtist, joku elukka-aapine ja tutki jos sai tietto, mikä ötökkä o sukujas. Mone näköst vipeltäjä sitä luonnos o. Mut valla merkillissi elukoi o mailmal, eikä kaikii oo viel eres ylös räknätty.

Joskus jää, jotta luonto-ohjelma töllöst kattoma ja kyl nii merkillissi otuksi o, ettei oikee kertakattomal kaikke eres sulat. Oteta vaiki niiki tuttu elukka, ku pantakarhu. En tarkot nyy mittä karhu jol olis joku tutkaravatti kaulaa tällätty, vaa sitä Kiinas elävä lutus, mustavalkost nalle. Juur sitä mist takavuosil ain uutisoitti jos jossa eläintarhas joku ol pieni päi. Nii ja tulha alkuvuorest pari kiinamesikämmen Suomeenki. No tää otso nyy o erikostunu syämä pampu plarei. Kuituuha tommosis lehrist saa, mut muute se o vähä sama, ku haukkais pohjatuult. Siksihä noitte pantoje täytyt syör melkke koko aik, eikä ne pyst eres tommosel sapuskal lihottama itteäs niin pal, et pääsis talvilevol. Päiväs aikune panta pureksi likemmäs parikymmet kilo lehti ja loppuaik meneki riul istues, ku se suuremp hätä o reilu kol tusina kertta päiväs. Onneks eivä käyt vesiklosetti, sunka, tulis iha mahroto räkninki.

Luomakunnas eläimil o yleensä kaks homma, syör ja sit jatka sukku, joskus sit ei kerk syör ollenka, niiku jokku perhose. Hee o mato in syönny tarpeeks, ettei aikuisen enä ol aikka muutku kaveri hakema. Simmossi sammakoiki o, mis kollar muuttuva riiuajal iha kellaseks, ku ei siin tohinas kerki tarkemmi kattoma, jos jossa liiket näkke, mut kellane väri varotta, et kannattais vähä siirtty, täsä ei luona. Jokku sammako muute pysty loikkama yli viiskymment kertta oma pitutes, ainaki jokku tiero nii väittä. Ajatteles sitä ihmisil, sara metri pikapyrähkykseski konti raapasisiva vaa kerra maat ja oikee suur äi, olis ilmas koko reisu.

Perhosist tul miele yks siilikäs-laji, mikä elä arktisel tunral. Siel suvi o nii lyhy, ettei perhostoukka kerki syömä itteäs nii suureks, et vois kuoriuttu. Mut hänel o konsti kans. Hää otta josta varvust kii ja jääty siihe, jotta oma lasoli pumppa elimistöös ettei se poksahra, ku eres on pitk talv ja o niet pakast. Jahka aurinko lopultas taas ruppe lämmittämä, nii hää virkko ja alkka syömä. Kaikke hulluit o, et tommone perhone voi ol seittämä vuot toukkan, jääty ain talveks ja sit loputas joku suvi muuttu perhosekseks. Nii ja sit onki kiire, arva varma?

Tavallise looki elukka o kans yks kärväne Malesias. Nuor poik kärväne, ku hunteraa men flikoil, hakke enste rauhallise paika. Sit hää ruppe puhkuma juur, niiku se yks ilkjä susi niitte porsaitte mökki. Se vaa, et tää kärväne pittä suus kii. Tiettä sen mite siin käy. Silmä pullistuva vaa pääst, mut se onki, asja juon. Kato kär-

päsflika ova iha sula vaha, jos kosija o yht levjä ku pitkäki, meina jos leveyre silmist mitta. Tää kärväne, nimeltäski se o, silmävarkärväne, saa puhallettu silmäs oikee tapi nokka, sit hetke kuivattele ja sin silmä jäävä. Kyl tommone kauhja hankala o, ku silmä ova ain ensmäse mikkä pihtipieli ottava, mut mitä sitä ei tekis, et toine sukupuoli huomais. Onneks noitte kärväsflikkoje muoti ei kauhja usse muutu, niiku ihmiste lait o. Joka sukupolvel o oma kauneusihante.

Olek mää ny lähteny mert eremmäks kala, tai pareminki jokke? Yks oikee ihmeelline elukka voi tos Kiskojoeski polski, ainaki viel joki aik sit. Nyy niittenki kanno ova romahtane, meina ankeriaitte. Se o nii merkilline kala, ettei sen kaikki konstei viäl eres tieret. Häne elämäs on aika pal reissamist. Syntty jossa Sarkassomerel ja jos ei heti Permura kolmio jouru, nii alkka tulema merivirtoje mukon pohjost käsi. Oliskos se meris oleva plastikkakuona heijänki kiusanas reissu aikan? Jonku vuore pääst alkava löyttä sit mukavi jokki joihi pääsevä polskima ja kasvama. Aikalail kääremeelt näytävä ankerias voi kasva metriseksi ja elä mont kymment vuot. Jossa vaihes sit hänelki tule suvujatkamine miele ja iha hullu, eiku takas sin tuhansie merimailie päähä, sin Sarkassomerel. Jossa kohta ankeriaitte eri ikäluoka tuleva kentiäs vastuksi, mahtavaks he moikat toissians?

Ole simmostki tilannet joskus hunteeranu, ku ole, jotta ötököi seurannu, meina simmost hetke, ku ristiluki penska tuleva kyselyikkä ja alkava tentat äiriltäs kummone meijä iskä ol. Nii kuin pokerin äit siin sit vasta. "Kyl hää ol oikee hyvä." Eivä pikkuluki simmosse vastaukse varma tyry, vaa inttävä lissä tietto, nii lopultas äit sit kaihoisast muistele lastes issä ja sano. "Ol hää simmone, rapsakka."

Vihivaar

KOSKEN KAIKU

Julkaisija: Koski as. kyläyhdistys ry
Päätoimittaja: Leena Borgström
Tämän numeron toimituskunta: Ari Borgström, Leena Borgström, Anu Heiskanen, Eero Kallio, Maria Kemppainen, Ursula Kurtze, Jari Löfström

Taitto: Elina Kotilainen

Paino: Grano Oy

Jakelu: Koski as. taloudet (25560 postinumeroalue)

Painos: 200 kpl

Viides vuosikerta

ILMESTYMISAIKATAULU 2018

No 1 Helmikuu 2018
No 2 Toukokuu 2018
No 3 Elokuu 2018
No 4 Marraskuu 2018

Aineistot ilmestymiskuukauden 1. päivään mennessä osoitteella koskias.kylayhdistys@gmail.com tai toimituskunnan kautta.

Otamme mielellämme vastaan myös juttuideoita, palautteita ja toiveita.

Toimitus pidättää oikeuden muokata lähetettyjä aineistoja. Aineistoja ei palauteta.

ILMOITUKSET JA MAINOKSET

Lehteen voi jatkossa ostaa ilmoitus- ja mainostilaa. Pieni mainos maksaa 10€/lehti, iso mainos 20€/lehti.

KOSKI AS. KYLÄYHDISTYS RY

Y-tunnus 2596766-4

Vapaamuotoiset jäsenhakemukset koskias.kylayhdistys@gmail.com tai Koski as. kyläyhdistys ry. c/o Sanna Leposaari Koskenkartanontie 193 25560 Koski as.

Vuoden 2018 jäsenmaksu on 15€.

{ KYLÄTALON KUNNOSTUS }

Kylätalon keittiöremontin kuulumisia

Johtoryhmän suunnittelun ja onnistuneen raha-avustuksen tuloksena kesällä 2017 ilmestyi Kyläin juhlasaliin hävyttömän suuri pino pahvilaatikoita. Ensimmäinen tehtävä oli tehdä työtila saliin, jotta kaappien kasaamisen logistiikkaketju saatiin käyntiin. Sopivalla vapaaehtoisporukalla rullattiin hihat ylös ja otettiin IKEAn manuaalit käpälään ennen kasaustyön aloitusta. Ja eikun porukalla kasaamaan seinä -ja lattiakaappeja. Touhussa tuli keksittyä pyörä aika monta kertaa, ennenkuin pikkuhiljaa syksyn edetessä alkoi valmista koottua kaapistoa syntyä. Kasaamisen aikana toinen tiimi tasoitti keittiön seinää ja veti hienot raitatapetit valmiiksi odottamaan kaapistoja. Kiinnityskiskot ruuvattiin seinään kiinni ankaralla vatupassin synnäyksellä. Sen jälkeen lihakset käyttöön ja kaapit alkoivat lennähdellä vauhdilla paikoilleen. Altaan ja lieden tarvitsemien aukkojen leikkuuprojekti ja työtason kiinnitys meni hienosti porukalla. Äherrystä ja ähkimistä kyllä kuului päivän saatossa, mutta onnistunut lopputulos on tärkein. Toisessa huoneessa toinen tiimi porasi ja ruuvasi ovien vetimiä paikoilleen.

Talvikin ehti jo puskea päälle ja onneksi lämmityslaitteilla tila saatiin pysymään ihmiskehille siedettävänä paikkana. Putkimies hoiti homman kotiin, joten vesipiste ja astianpesukone saivat tarvitsemansa putket paikoilleen. Seinään kiinnitettiin peitinlevyt ja välitilan laatat vielä päälle vierailijan vapaaehtoisen keittiöremonttimestarin avustuksella. Kaikki oli vihdoin valmista laitteiden asennuksille paikoilleen, varsinkin jäätävän painoiselle jääkaappipakastin yhdistelmälle. Neljä pinkeää hauslihasta teki töitä ja superpainava jääkaappi siirtyi sujuvasti rungon sisään. Hmm, kaksi silmäparia huomasi, ettei kaikki ollut kohdillaan. Jotain on pielessä ja erittäin VINOSSA! Jääkaappi oli vatupassissa mutta kaapin runko vinossa. Integroidut ovet eivät tästä pitäneet, joten ei muuta kuin runkoa suoristamaan. Hauskaa oli ja huumoria onneksi riitti, vaikka 4-5h suoristus operaatiossa meni. Kaikesta tarkkuudesta ja mittauksista huolimatta työn edetessä oli jääkaapin runko lipsahnut vahingossa pahasti vinoon. Nyt jääkaappi runkoineen on suora ja ovet toimivat juuri niin kuin kuuluu. Uunit, liesi ja huuva pääsivät myös paikoilleen. Saarekkeen paikan ja koon mallausta sekä kaikenlaista pientä hienosäätöä ja kas, keittiö alkoi pikkuhiljaa näyttämään enemmän valmiilta. Vielä kun saatiin aivan vuoden 2017 lopussa sähkövedot keittiöön kuntoon, niin hymy kyllä pilkahti huulille kun valokatkaisijaa pääsi räpsäyttämään ensimmäistä kertaa ja katon tehokas ja paloturvallinen ledvalo syttyi valaisemaan huonetta.

Ari ja Harri asennushommissa

Tekemistä on vielä paljon jäljellä, ennen kuin keittiö on täydessä toimintavalmiudessa. Lattia on maalattava, katto- ja lattialistat asennettava paikoilleen, seinän puolipaneelit takaoven viereiselle seinälle, ovet karmeineen asennettava, kodinkoneiden lopulliset kiinnitykset ja saareke laitettava paikoilleen. Viimeistelyssä menee myös oma aikansa. Tavoitteena kuitenkin on, että ennen Juhannusta 2018 keittiö olisi valmis ja ensimmäiset kahvit päästään nauttimaan uuden kyläin keittiön kunniaksi.

Mukavaa vuoden 2018 alkua kaikille.

Teksti: Ari Borgström

Kuva: Leena Borgström

{ AJANKOHTAISTA }

Kylän valo 2017

Koko perheen rakettiampujaisissa on perinteisesti julkistettu Kylän Valo. Minulla on ollut kunnia olla johtokunnassa valitsemassa edellisiä "valon tuojia" ja muutaman kerran olen ollut jopa luovuttamassa lyhtyä ja onnittelemassa. Tällä kertaa olin unohtanut koko Kylän Valo perinteen ja Saaran vilkatessa minua näyttämölle, luulin joutuvani johonkin kivaan leikkiin. Vasta kun Saara veti verhon takaa lyhdyn esille, tajusin, minkä yllätyksen johtokunta oli minulle varannut.

Kiitos. On todella hienoa kuulua "lyhdynkantajiin."

Syntyjäni ole halikkolainen, mutta 90-luvun puolivälissä elämä toi minut tänne Koskelle. Silloin täällä oli vielä koulu, kauppa ja posti. Junat oli jo silloin muutaman vuoden ohittaneet Kosken aseman vauhdilla. Pikkuhiljaa loppui nuo kaikki edellä mainitsemani ja kylä hiljeni.

Kyläyhdistys on nyt muutaman vuoden tuonut uutta potkua kylälle. Yhdistys on korjannut pala palalta kohta satavuotiasta kylätaloa ja sen käyttöaste nousee kohisten. Olen ollut yhdistyksen toiminnassa mukana alusta asti, johtokunnassa ja pari vuotta puheenjohtajanakin, mutta vuosi sitten jäin tavalliseksi rivijäseneksi.

Toki minua näkee vielä yhdistyksen tilaisuuksissa ja muissakin jutuissa, minkä rahkeeni sallivat. Käytänkin tässä oivaa tilaisuutta kysellä vanhoja valokuvia Kosken aseman alueelta. Jos piirongin kaapissa löytyy joku sopiva kuva, niin voit ottaa yhteyttä suoraan minuun tai johtokunnan jäseniin niin saamme taas palan historiaa, kenties johonkin tulevaan kyläkalenteriin.

Kiitän vielä lämpimästi kohdalleni osunutta kunniata ja toivotan kaikille kyläläisille, yhdessä tekemisen iloa.

Eero Kallio

{ KUULUMISIA MAAILMALTA }

”Sisarkylätalo” katsomassa Australiassa

Kylätalo on globaali ilmiö. Tähän tulokseen tulin tämänvuotisen Australian-matkani aikana, kun vierailin Kangaloon-nimisessä kylässä. Sinne minut oli johdattanut kutsu Jennien, kälyni, hiljattain ostamaan vapaa-ajan asuntoon, joka on pikkukylän entinen kirkko. Aivan oikein – kirkko. Maaseutu autoituu Australiassakin, ja tämä aikoinaan lähes sademetsää muistuttava alue, jonka uudisraivaajat raivasivat lypsylehmien laidunalueiksi 1800-luvun puolivälin paikkeilla, on tyhjentynyt. Kylän punatiilinen, sievä pieni kirkko kauniine puutarhoineen myytiin ja muutettiin asuinkäyttöön. Hautausmaata ei onneksi sen ympärillä ollut. Puutarhassa kukkivat kevästä syksyyn meillekin tutut lajit; ruusut, laventelit, narsissit ja orvokit. Heti kirkon naapurissa on toinen sievä rakennus, vaaleansininen kylätalo, *village hall*. Se on rakennettu 1913, siis hyvin samaan aikaan kuin omamme. Jennie on mukana kylätoimikunnassa, joten pääsin myös sisään katsomaan, minkälainen on australialainen kylän kokoontumispaikka.

Ensivaikutelmani oli, että hyvin samanlainen kuin suomalainenkin. Pääsalissa oli penkkejä ja näyttämö esirippuineen aivan kuten meilläkin. Pienessä sivurakennuksessa oli keittiö ja toisella puolella saniteettitilat. Muutamia eroavaisuuksiakin oli. Talon vaalean siniharmaa julkisivu osoittautui maalatuksi aaltopelliksi, mikä on hyvin tyyppillinen paikallinen rakennusmateriaali. Puuta ei samalla tavalla käytetä ja yksinkertaisinta on rakentaa puusta vain runko, joka päällystetään aaltopellillä ja sisäpuoli paneloidaan. Helppoa, kun eristyksiä ei tarvita ja aaltopelti kestää paahtavan auringon poltteen. Toinen eroavaisuus oli vesi, joka kylän kaikkiin taloihin saadaan katolta, kun sadevesi valuu suuriin, pyöreisiin vesisäiliöihin. Jos vesi sattuisi loppumaan, tankkiauto tulee ja täyttää säiliön.

Haastattelin Jennietä – joka on muuten vierailut meidänkin kyläsämme – kylätalossa järjestettävistä aktiviteeteistä. Yhtein niistä pääsin itsekkin osallistumaan. Joka torstai kesäaikaan Steve tulee talolle ja ohjaa lempeää aamujoogaa. Se oli erittäin miellyttävä kokemus, kun salin isot sivuovet avattiin ja lempeä kesätuuli puhalsi sisään. Osallistujia oli toistakymmentä, etupäässä paikallisia ”mökkiläisiä”. Kangaloon sijaitsee Northern Highlands-nimisellä alueella, joka on Sydneyn ja Canberran välissä suunnilleen 140 kilometriä Sydneystä, mikä tekee siitä suosittu kakkoskotikohteen välimatkan ja viileän ilmaston vuoksi. Lähikaupunki Bowraliin pääsee junalla Sydneystä – ylellisyys, jota meidän kyläläisillä ei enää ole. Sydneyssä on viisi miljoonaa asukasta, joten voitte vaan arvailla, minkälaisia ruuhkat voivat pahimmillaan olla. Juna mah-

dollistaa vaivattoman yhteyden ja on varmaan osasy siihen, että alue on pysynyt elävänä ja sinne myös muuttaa kaupunkiin kyllästyneitä elämänmuutosihmisiä. Talvella saattaa olla kylmäkin, varsinkin öisin voi olla monta astetta pakkasta.

Toinen kylätoimikunnan järjestämä tapahtuma oli *Christmas Dinner*, joulupäivällinen, joka toteutettiin ensimmäisen kerran tämä vuonna niin, että halukkaat ostivat illalliskortin ja vastineeksi heil-

le tarjoiltiin kolme ruokalajin kokonaisuus. Jennie kertoi, että häntä oli hieman hirvittänyt, mutta loppujen lopuksi kaikki oli sujunut erinomaisesti, vaikka väkeä oli saapunut tuvan täydeltä. Tuotto käytetään kylätalon toimintaan. Joulupukkin oli saapunut paikalle, mutta ei perinteisesti porojen kanssa, vaan kirkkaansinisen retroauton lavalla huiতোen mukanaan aikuiskokoinen *elf* eli tonttu.

Kerroin kylätoimikunnan joogaaville jäsenille kylästämme ja talostamme ja he olivat australialaiseen tapaan ihastuneita, kunnes kylän kuulumiset veivät voiton puheenaiheena. Joogan jälkeen tarjottiin tietysti teetä ja keksejä, mikä on aussiversio kahvista ja pullasta. Kylätouhu oli siis perin samanlaista, mutta hieman erilaisin maustein.

Teksti ja kuvat: Anu Heiskanen

Hei kaikki Kosken Kaiun lukijat!

Kirjoittelen täältä Amerikasta, tarkemmin sanottuna New Yorkin osavaltiota, Buffalosta. Vietän täällä vaihtovuottani. Vaihtarijärjestönä toimii Rotary.

Tulin tänne Yhdysvaltoihin viime elokuussa ja nyt olen ollut täällä hieman yli viisi kuukautta. Takaisin Suomeen palaan heinäkuun alussa.

Yhdysvalloissa eläminen on monelta osin todella erilaista kuin Suomessa, sillä tavat ja kulttuurit eroavat toisistaan. Suurimmat erot ovat kasvatuksessa ja elämäntavoissa. Esimerkiksi suomalaisena olen tottunut liikkumaan ja ulkoilemaan paljon, joten paikallisten ulkoilemattomuuteen oli aluksi vaikea sopeutua.

Suuri ero on myös koulutuksessa. Yhdysvalloissa on melko ilmaisia valtion kouluja, joissa opetuksen taso on alhainen, ja yksityiskouluja, joissa opetuksen taso on korkeammalla, mutta lukukausimaksu joka vuodelta monia tuhansia euroja. Itse käyn koulua nimeltä City Honors, joka on valtion koulu. Opetus siellä on kuitenkin saman tasoista kuin yksityiskouluissa, sillä kouluun on pitänyt pyrkiä vaikeilla pääsykokeilla. Itse kuitenkin koen opetuksen laadun olevan reilusti parempaa ja monipuolisempaa Suomessa!

Sanonta, että "kaikki on suurempaa Yhdysvalloissa" -pitää paikkansa! Kaupassa ei myydä yksittäisiä leipäpakkauksia, vaan leivät myydään kahden suuren leipäsatsin pakkauksina. Myös muun muassa maitotölkit ja kananmunakennot ovat jättimäisiä.

Voisin kertoa vaikka kuinka pitkään elämästäni täällä ja eroista Suomen ja Yhdysvaltojen välillä. Pitää muistaa, että Yhdysvallat on monta kertaa isompi valtio kuin Suomi, ja eroavaisuudet ovat erilaisia alueittain.

Tähän mennessä kulunut vuosi on ollut todella erilainen kuin olisin ikinä voinut kuvitella. Pidän suurimmaksi osaksi elämästäni täällä ja se on hyvää vaihtelua Suomen lukioarkeen. Olen oppinut vuoden aikana arvostamaan perhettä ja Suomea ihan eri tavalla kuin ennen vaihtovuottani. Uskon myös, että olen kasvanut ihmisenä todella paljon. Vuosi on pitänyt tähän mennessä sisällään hauskoja ja erilaisia kokemuksia, joista olen todella iloinen!

Jos haluat lukea lisää vaihtovuodestani, voit seurata blogiani: maria-maailmanmatkaaja.blogspot.fi

Maria Kempainen

Kuva on otettu Niagaran putouksilla Suomen 100-vuotis Itsenäisyyspäivänä, kun putoukset oli valaistu suomen lipun värein. Kuvan otti Stacy Bisker.

{ KYLILLÄ TAPAHTUNUTTA }

Rakettiampujaiset 31.12.2017 Kylätalolla

Kyläyhdistys järjesti taas vuoden viimeisenä päivänä perinteeksi muodostuneet rakettiampujaiset. Kuuden jälkeen alkoi Kylätalon pihan täytyä autoista ja pian olikin vipinää ja viiskettä leikkivien lasten odottaessa innokkaasti raketteja. Vieraskirjaa tutkiessamme oli paikalla arviolta 160 henkilöä juhlistamassa vuoden vaihtumista. Nyttikesteillä koottu buffet pöytä notkui herkuista ja lämpimien nakkien ja perunasalaatin lisäksi lautaselle löytyi muutakin suolaista. Makeaa tarjottavaakin löytyi karkeista kakkuihin. Kellon lähestyessä ilta seitsemää, laitettiin Saara Kempaisen ohjaamat leikit ja kilpailut juhlasalissa tauolle ja siirryttiin ulos. Rakettimestarimme Ari Borgström oli tiimeineen valmistellut raketit ampuvalmiiksi ja illan show alkoi pienemmillä paukuilla. Yhdistys oli saanut mukavan määrän raketteja lahjoituksena, joten tänä vuonna olivatkin välineet kunnon ilotulitukseen. Pakkanen kuitenkin hieman hidasti rakettien lähetystä, sillä tulentekovälineet jäähmettyivät ja välillä oli pidempiä taukoja rakettiampujien taikoessa tulta eri keinoin sytytyslankoihin. Tunnelma oli intensiivisen innostunut varsinkin lasten keskuudessa. Vieressäni seissyt pikkupoika ryhmä jaksoi odottaa joka ikistä rakettia pohtien ensin minkälainen paukku nyt mah-

taa olla tulossa ja kommentoida näkemäänsä heti raketin singahtaessa taivaalle. Pitkän raketti näytöksen päätti näyttävä pata, joka ampui taivaalle mitä hienompia raketteja. Vielä valettiin tinat terassilla ja olimmekin valmiit vuoden vaihtumiseen.

Teksti ja kuvat:
Leena Borgström

Wanhat Perniön kuulutukset IV

Wanhat Perniön kuulutukset jatkuvat. Olen tähän toistanut asiat pilkun (,) tarkkuudella, miten ne on aikoinaan ylöskirjattu. myös lyöntivirheet, jotkut niistä ovat jopa hauskoja.

Alkuperäistä tavuviivaa (=) rivinvaihdossa en ole käyttänyt johtuen lähinnä kirjoituslujan kokoeroista.

Teksti: Eero Kallio

~~~ 15.6.1936 ~~~

Pylväiden uusimisen vuoksi katkaistaan sähkövirta Perniön sähkö O/Y verkossa tästä päivästä alkaen, tarpeen mukaan, kello 23,30 ja lasketaan virta jälleen päälle klo 5. Varokaa. Älkää koskeko johtoihin mainittunakaan aikana. Perniö 22/6 1936. Perniön Sähkö O/Y.

~~~ 15.6.1936 ~~~

Hyvää kasvavaa kylvöheinää myydään huutokaupalla Kosken kansakoululla torst.t.k.25 p:nä klo 10.

~~~ 29.6.1936 ~~~

Kotiapulainen saa heti paikan Perniön Turvepehkutehtaalla.

~~~ 29.6.1936 ~~~

Paras ilmoituslehti on "Särkisalon Kuulutukset" Ilmoituksenne voitte lähettää joko postitse tai puhelimella osoitteella: Eero Karimo, Särkisalo.

~~~ 6.7.1936 ~~~

Uintimerkki jokaiselle!! Lindilän Pitkäjärvellä otetaan vastaan Suomen Uimaliiton uintimerkin suorituksia ensi sunnuntaina. Uintimerkin vaatimukset Aikuisille 150 m uinti, 10-17v. 50 m ja alle 10v 25m. Aikuisten merkin lunastus 5:- nuorten 3:-. E. Sandholm.

~~~ 6.7.1936 ~~~

T.Y. Riento toimii tanssiaiset talossaan Vihiniemessä lauant. tk 11 pnä. klo. 20. Soittaa Jalava. Liput 5:-.

~~~ 6.7.1936 ~~~

Valmiiksi lapotettua heinää (noin 50 hp) myytävänä Väärilän Oksasella.

~~~ 6.7.1936 ~~~

Eläiläkäri J. Hallberg vastaanottaa joka arki tiistai ja -perjantai klo.10-12 Perniön apteekilla, muina päivinä klo 9-11 Perniön as. meijerissä.

~~~ 6.7.1936 ~~~

Perniön osuuskassa toimisto kirkonkylässä sekä asioimisto Ylikulmalla M. Suvannon huvilassa, on avoinna arkipäivisin klo. 9-15. Osuuskassa maksaa talletuksista aina korkeimman koron sekä antaa tallettajille muut erittäin hyvät edut. Hallitus.

~~~ 6.7.1936 ~~~

Edullisimmat talletus ehdot ja suurimman varmuuden tallettajille tarjoaa Suomen suurin talletuspankki KANSALLIS-Osake-Pankki. Perniön konttori avoinna joka arkipäivä klo. 9-14.

~~~ 6.7.1936 ~~~

TALLETTAKAA RAHANNE SÄÄSTÖPANKKIIN, joka on kuntalaisten oma yleishyödyllinen rahalaitos ja tarjoaa tallettajilleen korkeimman sallitun koron..Sen hallinasta määräävät juuri tallettajat. Perniön Säästöpankki on auki : pääkonttori klo 10-14 ja Kosken konttori klo 9-12 joka arkipäivä. Perniön säästöpankki.

~~~ 13.7.1936 ~~~

Perniön Puhelin osuuskunnan 11. vuosimaksujen kannon suorittaa allekirjoittanut omalla asunnollaan ensi lauant. kuluvan heinäk. 18 pnä klo 9-12. Alikulman keskuksen kuuluvat maksavat samana päivänä Ylöskylän osuuskaupassa. Ylikulman keskuksen kuuluvat keskuksellaan samana päivänä klo 17-18. Kosken keskuksen kuuluvat poliisikonstaapeli K.Eloselle. Ne , jotka ennen ovat maksaneet Kansallis-Osake-Pankkiin, maksavat nytkin sinne kuluvan kuun 18-25 päivien välisenä aikana pankin aukiolo aikana. Villiam Peltonen.

~~~ 13.7.1936 ~~~

Perniön maamiesseura toimeenpanee 2-vuotisen lannahoitokilpailun johon jäseniä kehoitet. runsaslukuisesti ilmoittautumaan elok.1 pvään 1936 mennessä, joko piirimiehille, joita pyydetään ottamaan näitä ilmoituksia vastaan, tai neuvoja V.J.Kivistölle. Johtokunta

~~~ 13.7.1936 ~~~

Ajanmukaisten peltoviljelyskorttien ja puutarhasuunnitelmien laatimista ottaa tehdäkseen syksyn kuluessa maatal . tekn.V.Y.Kivistö.

~~~ 13.7.1936 ~~~

Puimakoneet sekä muita Teijon tehtaan valmisteita ostatte edullisilla ehdoilla meiltä. Varastossamme sattumalta olevat 2 kpl Viktoria 28 b hevosharavaa myydään sisäänostohinnalla.

Perniön Maanviljelijäin Konepaja O/Y.

Pieni ihme metsässä

Käyn usein mökkiviikonloppuina metsälenkillä naapurimme Ursulan ja koirien kanssa. Sieniäikaan lenkkivarusteisiin kuuluvat luonnollisesti sieniveitsi ja -kori. Meidän lähimetsässä kun ei pääse etenemään ilman että jompikumpi bongaa matkan varrelta vähän väliä kantarelleja tai suppilovahveroita. Itse pysyttelen tiukasti näissä kahdessa turvallisessa ja tuntemassani lajissa, mutta Ursulan kerättävien sienien repertuaari on omaani paljon laajempi. Siksi tituleeraankin häntä käveleväksi sienikirjaksi. Vaan eipä Ursulan kiinnostus lopu kerättäviin sieniin vaan intohimona on bongata myös jotain mikroskooppisen pientä, nimittäin limasieniä. Nimi on hieman ällöttävä, ja mielikuva tulee heti jostain rumasta, mutta kun kameran näytöltä näkyy mitä upeimpia värejä ja graafisia muotoja makrolinssin ikuistamana, ei voi muuta kuin kiinnostua tästä useimmille huomaamattomasta eliöryhmästä. Tottuneesti Ursula bongaa näitä minun silmilleni näkymättömiä ihmeitä lahoavilta puunrungoilta ja vaikka polun vierestä. Niitä on kaikkialla metsässä ja on vain osattava katsoa tarpeeksi tarkkaan.

Mitä nämä upeat pienet limasienet ovat? Suomen limasienet kirjan mukaan ne ovat kaikkialla Suomen luonnossa, metsäturpeessa, lahopuussa, lehtikasoissa ja eläinten lannalla eläviä eliöitä, jotka elävät piilottelevaa elämäänsä. Ne ryömivät näkyviin vasta lisääntymistään varten ja kokevat tuolloin muodonvaihdoksen limaisesta ryömijästä pieneksi hauraaksi taideteokseksi. Vaikka nimi viittaa sieneen, eivät ne ole niitä. Eivät myöskään eläimiä eikä edes kasveja. Limasienet muodostavat oman sukuhaaransa yhdessä maa-amebojen kanssa.

Useimmat limakot ovat mikroskooppisen pieniä ja vaativat syvän kunnioittavan kumarruksen alas maahan, että ne voi paljain silmin havaita. Ursula bongasi eräänä vuonna paljon esiintyneen nukkanen ja sitten tiedonjano näitä pieniä ihmeitä kohtaan ohjasikin ihan uuteen harrastukseen. Oranssina hehkuva sudenmaito on sen verran kookas, että se näkyy ilman konttailua tai kumartelua. Paranvoi taas pistää silmään kirkkaan keltaisena tai valkoisena kalvasparanvoina.

Ursula kuvaa ympäri vuoden uusia limasieniä ja tutkii näytteiden kanssa niiden ominaisuuksia. Tarkkaa määrää hänen bongaaamilleen limasienille ei ole tiedossa, mutta paljon on kuvia otettu erilaisista löydöksistä. Näytteitä hän on lähettänyt mikroskoopin puuttuessa myös asiantuntijoille Turkuun tunnistettavaksi. Näiden ensimmäisten bongattujen lajien herätettyä kiinnostuksen, löytyi lisätietoa kirjastosta ja muita asiasta kiinnostuneita harrastajia Facebook-ryhmästä. Facebookin limasieniryhmässä on n. 350 jäsentä, joista moni kuuluu myös muihin sieniryhmiin. Sieniseuralalla on myös sivuillaan lisätietoa näistä lajeista.

Nukkanen

Paranvoi

Teksti : Ursula Kurtze ja Leena Borgström

Kuvat: Ursula Kurtze

Haurasterttunen

Sudenmaito

Kylälaiset lähelläsi

NAAPURIAPU

Haluaisitko itsellesi tai Kosken aseman asukkaalle hyvän mielen? Onko sinulla ylimääräistä aikaa, taitoa tai hyvä sydän?

Tuntuuko siltä, että on vain kaksi kättä ja hädän hetkellä niitä voisi olla useampi? Tarvitsetko talkooapua kenties? Tai joudutko perumaan menon eläin- tai lapsenvahdin puuttuessa? Iskikö flunssa, etkä kykene lumitöihin tai hakemaan rohtoa kirkonkylältä?

Vai olisiko kiva saada seuraa lenkille tai kahvihetkeen? Kaipaanko kimppakyytiä auton hajotessa tai apua renkaanvaihtoon? Onko nurkissa kaiken maailman vemppeleitä, joita voisit lainata tarvitseville? Oletko lähdössä pidemmälle lomalle ja haluat jonkun katsovan kotisi perään.

Ei hätää, kyläläiset auttavat!

Laita minulle viestiä sähköpostitse tai tekstiviestinä jos tunnet halua auttaa kyläläisiä. Kerro taitosi ja aikataulusi sekä yhteystiedot. Ja jos sinä kaipaavat apua, ota ylös nämä yhteystietoni ja pirauta avun tarpeen ilmaantuessa.

Sanna Leposaari
puh: 040 5844709
sannaleposaari@hotmail.com

